

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (sjunde avdelningen)

den 2 april 2020 *

”Begäran om förhandsavgörande – Direktiv 2003/55/EG – Gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas – Konsumentskydd – Artikel 3.3 och punkt b i bilaga A – Klara och begripliga allmänna avtalsvillkor – Skyldighet att i god tid och direkt informera konsumenten om en prishöjning”

I mål C-765/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Landgericht Köln (Regionala domstolen i Köln, Tyskland) genom beslut av den 1 oktober 2018, som inkom till domstolen den 6 december 2018, i målet

Stadtwerke Neuwied GmbH

mot

RI,

meddelar

DOMSTOLEN (sjunde avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden P.G. Xuereb (referent) samt domarna T. von Danwitz och A. Kumin,

generaladvokat: H. Saugmandsgaard Øe,

justitiesekreterare: Calot Escobar,

efter det skriftliga förfarandet,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Stadtwerke Neuwied GmbH, genom J. Müller, Rechtsanwalt,
- Europeiska kommissionen, genom O. Beynet och M. Noll-Ehlers, båda i egenskap av ombud,

med hänsyn till beslutet, efter att ha hört generaladvokaten, att avgöra målet utan förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: tyska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om upphävande av direktiv 98/30/EG (EUT L 176, 2003, s. 57), jämförd med punkterna b och c bilaga A till samma direktiv.
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan Stadtwerke Neuwied GmbH, i egenskap av gasleverantör, och dess kund RI. Målet rör förfallna betalningar till följd av flera höjningar av gaspriset.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skälen 2 och 3 i direktiv 2003/55 har följande lydelse:

”(2) Erfarenheterna från genomförandet av det direktivet visar på de fördelar som den inre marknaden för gas kan komma att innebära när det gäller ökad effektivitet, prissänkningar, högre kvalitet på tjänsterna och ökad konkurrenskraft. Stora brister finns dock fortfarande [på] marknaden och den kan förbättras ytterligare, t.ex. behövs konkreta bestämmelser för att säkra likvärdiga förutsättningar och att minska riskerna för dominerande marknadsställning och underprissättning, genom att säkerställa icke-diskriminerande tariffer för överföring och distribution genom nättillträde på basis av tariffer som publiceras innan de träder i kraft, samt genom att säkerställa att små och utsatta kunder skyddas.

(3) Europeiska rådet framförde vid sitt möte i Lissabon den 23 och 24 mars 2000 önskemål om snabba insatser för att fullborda den inre marknaden inom både el- och gassektorn och för att påskynda liberaliseringen av dessa sektorer i syfte att få till stånd en fullt fungerande inre marknad. I sin resolution av den 6 juli 2000 om kommissionens andra rapport om avregleringen av energimarknaderna uppmanade Europaparlamentet kommissionen att fastställa en detaljerad tidsplan för när noggrant beskrivna mål skall ha uppnåtts i syfte att gradvis nå fram till en fullständig liberalisering av energimarknaden.”
- 4 Skäl 27 i direktivet har följande lydelse:

”Respekt för kraven på allmännyttiga tjänster är ett grundläggande krav i detta direktiv, och det är viktigt att det i direktivet anges gemensamma minimikrav som uppfylls av samtliga medlemsstater, och som beaktar målen om konsumentskydd, försörjningstrygghet, miljöskydd och likvärdiga konkurrensnivåer i samtliga medlemsstater. Det är viktigt att kraven på allmännyttiga tjänster kan tolkas på nationell grund, med beaktande av nationella omständigheter om inte annat följer av [unionslagstiftningen].”
- 5 Artikel 2 i direktiv 2003/55 innehåller följande definitioner:

”I detta direktiv avses med

...

25) *hushållskunder*: kunder som köper naturgas för sin egen hushållsförbrukning,

...

27) *slutförbrukare*: kunder som köper naturgas för eget bruk,

...”

- 6 Artikel 3 i direktivet, med rubriken ”Skyldighet att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och skyddet av kunderna”, föreskriver följande i punkt 3:

”Medlemsstaterna skall vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutförbrukare och för att garantera ett starkt konsumentskydd, och de skall särskilt se till att utsatta förbrukare får tillräckligt skydd, inbegripet lämpliga åtgärder för att hjälpa dem att undvika att få sina leveranser avstängda. Medlemsstaterna får i detta sammanhang vidta lämpliga åtgärder för att skydda kunder i avlägsna områden som är anslutna till gassystemet. Medlemsstaterna får i detta syfte utse en anvisad gasleverantör för kunder som är anslutna till gassystemet. De skall garantera en hög konsumentskyddsnivå, särskilt i form av klara och begripliga allmänna avtalsvillkor, allmän information och mekanismer för tvistlösning. Medlemsstaterna skall se till att berättigade kunder i praktiken kan byta till en ny leverantör. Åtminstone när det gäller hushållskunder skall dessa åtgärder omfatta dem som anges i bilaga A.”

- 7 I bilaga A till samma direktiv föreskrivs åtgärder avseende konsumentskydd enligt följande:

”Om inte annat följer av [unionslagstiftningen] om konsumentskydd, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG [av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal – Rådets och parlamentets uttalande till artikel 6.1 – Kommissionens uttalande till artikel 3.1 första strecksatsen (EGT L 144, 1997, s. 19)] och rådets direktiv 93/13/EG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal (EGT L 95, 1993, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 169)], skall åtgärderna i artikel 3 tillförsäkra kunderna följande:

...

b) Underrättelse i god tid om varje avsikt att ändra avtalsvillkoren och i samband med denna information underrättelse om att de har rätt att frånträda avtalet. Tjänsteleverantörerna skall underrätta sina kunder direkt om varje avgiftshöjning, vid lämplig tidpunkt som inte infaller senare än en normal faktureringsperiod efter det att höjningen trätt i kraft. Medlemsstaterna skall se till att kunder har möjlighet att frånträda avtal om de inte godtar de nya villkor som gasleverantören meddelat.

c) Klar och tydlig information om priser, tariffer och standardvillkor för tillgång till och utnyttjande av gastjänster.

...”

Tysk rätt

- 8 36 § punkterna 1 och 2 i Energiewirtschaftsgesetz (lagen om rationell energiförvaltning) (nedan kallad EnWG) har följande lydelse:

”Skyldighet att tillhandahålla grundläggande försörjning

(1) Elleverantörerna är med avseende på nätområden inom vilka de ansvarar för att tillhandahålla samhällsomfattande tjänster till hushållskunder skyldiga att tillkännage standardvillkoren och standardpriserna för lågspännings- eller lågtrycksförsörjning och att offentliggöra dessa på internet

samt att leverera el till samtliga hushållskunder på dessa villkor och till dessa priser. Skyldigheten att tillhandahålla grundläggande försörjningstjänster är inte tillämplig när elleverantören av ekonomiska skäl inte kan tillhandahålla dem.

(2) De leverantörer av grundläggande försörjningstjänster som avses i punkt 1 är de energiförsörjningsföretag som försörjer mest hushållskunder inom ett allmänt försörjningsområde ...”

- 9 Enligt 1 § punkt 1 i Verordnung über allgemeine Bedingungen für die Gasversorgung von Tarifkunden (förordning om allmänna villkor för gasförsörjningen till kunder som omfattas av standardtariffen) av den 21 juni 1979 (BGBl. 1979 I, s. 676) (nedan kallad AVBGasV) anges följande:

”Standardvillkoren enligt vilka gasleverantörerna ... är skyldiga att ansluta alla till sina distributionsnät och leverera gas enligt allmänt giltiga tariffer återfinns i 2–34 §§ i denna förordning. Nämda villkor utgör en integrerad del av leveransavtalet.”

- 10 Enligt 4 § punkt 2 AVBGasV ska ändringar av villkoren och de allmänna tarifferna träda i kraft först efter det att de offentliggjorts.

- 11 I 32 § punkterna 1 och 2 AVBGasV föreskrivs följande:

”(1) Avtalet ska löpa tills endera parten säger upp det. Uppsägningstiden är en månad räknad från slutet av kalendermånaden ...

(2) Om de allmänna tarifferna ändras eller om gasleverantören ändrar standardvillkor inom ramen för denna förordning, har kunden rätt att frånträda avtalet, med en uppsägningstid på två veckor räknat från slutet av den kalendermånad som följer efter offentliggörandet.

...”

- 12 AVBGasV upphävdes genom Gasgrundversorgungsverordnung (förordningen om standardförsörjning av gas) av den 26 oktober 2006 (BGBl. 2006 I, s. 2396), i dess lydelse enligt lagen av den 29 augusti 2016 (BGBl. 2016 I, s. 2034). I 5 § punkterna 2 och 3 i förordningen om standardförsörjning av gas föreskrivs följande:

”(2) Alla ändringar av allmänna priser och kompletterande villkor träder i kraft i början av månaden, under förutsättning att de har offentliggjorts minst sex veckor tidigare. En leverantör som är skyldig att tillhandahålla grundläggande försörjning är skyldig att, samtidigt med offentliggörandet, sända en skrivelse till sina kunder med underrättelse om de planerade ändringarna och offentliggöra dessa på sin webbplats. Leverantören ska härvid för konsumenten precisera räckvidden, skälen och villkoren för ändringen och på ett lättillgängligt sätt hänvisa till kundernas rättigheter enligt punkt 3 och lämna den information som avses i 2 § punkt 3 första meningen led 7.

(3) När de allmänna priserna eller de kompletterande villkoren ändras har kunden rätt att säga upp avtalet utan uppsägningstid när ändringarna träder i kraft ...”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 13 Stadtwerke Neuwied är en naturgasleverantör som driver sin verksamhet i form av ett tyskt privaträttsligt bolag, men som, i egenskap av kommunalt företag med uppdrag att tillhandahålla allmännyttiga tjänster till en offentlig myndighet, står under statlig kontroll. Staden Neuwied (Tyskland) är dess enda delägare, och borgmästaren i denna stad är ledamot av bolagets tillsynsråd.

- 14 RI är kund hos Stadtwerke Neuwied sedan den 28 juli 2004. Denna gasleverantör har uppfyllt sina skyldigheter som leverantör inom ramen för ett avtal om grundläggande försörjningstjänster. Från januari 2005 till september 2011 höjde Stadtwerke Neuwied gastarifferna med ett belopp som motsvarade bolagets ökade kostnader för inköp av naturgas, samtidigt som bolaget beaktade de besparingar som gjorts inom andra områden inom gassektorn. Bolaget har därefter begärt att RI ska betala ett belopp på 1 334,71 euro, vilket motsvarar utestående avgifter till följd av taxehöjningarna. RI underrättades inte personligen om dessa taxehöjningar, men Stadtwerke Neuwied har på sin webbplats offentliggjort sina priser och allmänna tariffer samt de avtalsmässiga anpassningarna. Taxehöjningarna offentliggjordes dessutom i regionala tidningar.
- 15 RI har vid den hänskjutande domstolen gjort gällande att leveransavtalet med Stadtwerke Neuwied inte innehöll någon verklig prisändringsklausul och bestritt Stadtwerke Neuwieds krav. RI menar särskilt att Stadtwerke Neuwied inte hade någon faktisk rätt att anpassa sina priser, att det fakturerade konsumentpriset var oskäligt och att den ensidiga rätten till prisfastställelse enligt 4 § AVBGasV, om en sådan ska anses föreligga, inte angetts tillräckligt tydligt. RI har härav dragit slutsatsen att höjningarna av gaspriset var ogiltiga. RI väckte dessutom genkärsmål med yrkande om fastställelse av att de priser som leverantören hade fastställt var orimliga och ogrundade samt yrkade återbetalning av en del av de belopp som han hade betalat till Stadtwerke Neuwied mellan den 1 januari 2005 och den 31 december 2011.
- 16 Den hänskjutande domstolen anser att utgången i det nationella målet beror på tolkningen av bestämmelserna i direktiv 2003/55.
- 17 Den anser att Stadtwerke Neuwieds underlåtenhet att i god tid och direkt informera konsumenterna om höjningarna av gaspriset kan påverka giltigheten av dessa höjningar, eftersom det krav på öppenhet som följer av artikel 3.3 i direktiv 2003/55 och av bilaga A b och c till samma direktiv direkt kan åberopas i en sådan tvist som den som är i fråga i målet vid den nationella domstolen, trots att direktivet inte har införlivats med tysk rätt under den omtvistade perioden.
- 18 Den hänskjutande domstolen har emellertid preciserat att dess synsätt förutsätter att kravet på öppenhet i direktiv 2003/55, med hänsyn till att direktivet inte har införlivats, är direkt tillämpligt och kan åberopas av en enskild gentemot ett privaträttsligt bolag såsom Stadtwerke Neuwied och att iakttagandet av detta krav utgör en förutsättning för själva giltigheten av prishöjningen.
- 19 Den hänskjutande domstolen har i detta avseende understrukit att Bundesgerichtshof (Federala högsta domstolen, Tyskland) har slagit fast att de nationella bestämmelser som var i kraft vid tidpunkten för omständigheterna i det nationella målet inte kunde tolkas i enlighet med direktiv 2003/55. Den hänskjutande domstolen har dessutom förklarat att eftersom den anser att direktivet inte är direkt tillämpligt, kan en sådan situation inte medföra att de omtvistade prishöjningarna är ogiltiga, varför Stadtwerke Neuwied hade rätt att anpassa sina priser på grundval av en kompletterande tolkning av gasleveransavtalet.
- 20 Den hänskjutande domstolen vill få klarhet i huruvida artikel 3.3 i direktiv 2003/55, jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, ska tolkas så, att direkt information till kunden om prishöjningar är ett villkor för att höjningen ska vara giltig. Den hänskjutande domstolen vill dessutom få klarhet i huruvida dessa bestämmelser är direkt tillämpliga på grund av att de, i enlighet med domstolens rättspraxis, kan anses vara ovillkorliga och tillräckligt precisa och att de åberopas mot en enhet, nämligen Stadtwerke Neuwied, som enligt domstolens rättspraxis kan anses vara underställd staten, stå under tillsyn av denna eller ha särskilda befogenheter utöver dem som följer av de rättsregler som gäller i förhållandet mellan enskilda.

- 21 Mot denna bakgrund beslutade Landgericht Koblenz (Regionala domstolen i Koblenz, Tyskland) att vilandeförklara målet och ställa följande frågor till EU-domstolen:

”1) Ska artikel 3.3 i [direktiv 2003/55], jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, tolkas så, att underlåtenhet att i god tid direkt informera gaskunder om villkoren och skälen för samt omfattningen av en förestående ändring av tarifferna för gasleveranser leder till att nämnda ändring inte får verkan?

- 2) Om fråga 1 besvaras jakande:

Är artikel 3.3 i [direktiv 2003/55], jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, sedan den 1 juli 2004 direkt tillämplig på ett privaträttsligt bildat allmännyttigt företag (såsom ett tyskt aktiebolag) med anledning av att nämnda direktivbestämmelser till sitt innehåll är ovillkorliga och således kan tillämpas utan att någon rättsakt för införlivande antagits, samt ger medborgare rättigheter gentemot ett organ som trots sin privaträttsliga form kontrolleras av staten eftersom den sistnämnda är ensam aktieägare i företaget?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 22 Den hänskjutande domstolen har ställt den första frågan för att få klarhet i huruvida artikel 3.3 i direktiv 2003/55, jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, ska tolkas så, att när prisändringar, som inte personligen meddelats kunderna, görs av en anvisad gasleverantör i det enda syftet att, utan vinstsyfte, övervältra de ökade kostnaderna för inköp av naturgas, så utgör denne leverantörs iakttagande av de skyldigheter i fråga om öppenhet och information som avses i dessa bestämmelser ett villkor för att dessa prisändringar ska kunna anses giltiga.
- 23 Det ska erinras om att syftet med direktiv 2003/55 är att förbättra den inre gasmarknadens funktion. Nättillträde utan diskriminering, på ett sätt som medger insyn och till rimliga priser, är härvid en förutsättning för fungerande konkurrens och av avgörande betydelse för fullbordandet av den inre marknaden för gas (dom av den 23 oktober 2014, Schulz och Egbringhoff, C-359/11 och C-400/11, EU:C:2014:2317, punkt 39).
- 24 I detta sammanhang ligger strävan efter konsumentskydd bakom bestämmelserna i direktiv 2003/55 och är nära kopplad till såväl liberaliseringen av de aktuella marknaderna som målet, vilket också eftersträvas av dessa direktiv, att garantera en stabil el- och gasförsörjning (dom av den 23 oktober 2014, Schulz och Egbringhoff, C-359/11 och C-400/11, EU:C:2014:2317, punkt 40).
- 25 Det är mot bakgrund av detta syfte som det i artikel 3 i direktiv 2003/55, vilken rör skyldigheter att tillhandahålla allmännyttiga tjänster och att upprätthålla kundskydd, närmare bestämt i punkt 3 i denna artikel, föreskrivs att medlemsstaterna ska vidta lämpliga åtgärder för att skydda slutförbrukare och för att garantera ett starkt konsumentskydd. Medlemsstaterna får dessutom utse en anvisad gasleverantör, detta för att garantera kunder som är anslutna till gassystemet en stabil gasförsörjning. Under alla omständigheter omfattar dessa åtgärder, åtminstone vad gäller hushållskunder, de typer av åtgärder som anges i bilaga A till detta direktiv.
- 26 I punkt b i bilaga A till direktiv 2003/55 anges att de åtgärder som avses i artikel 3.3 bland annat syftar till att säkerställa att tjänsteleverantörerna underrättar sina kunder direkt om varje avgiftshöjning, vid lämplig tidpunkt, eller i vart fall inte senare än efter en normal faktureringsperiod efter det att

höjningen trätt i kraft. Enligt denna bestämmelse ska medlemsstaterna dessutom se till att kunder har möjlighet att frånträda avtal om de inte godtar de nya villkoren för gasleverans. Enligt punkt c i bilaga A till detta direktiv ska kunderna få klar och tydlig information om de priser och tariffer som tillämpas.

- 27 Domstolen konstaterar att det av ordalydelsen i dessa bestämmelser emellertid inte framgår huruvida gasleverantörens iakttagande av sina skyldigheter i fråga om öppenhet och information utgör ett villkor för att ändringar av taxorna för tillhandahållande av gas ska vara giltiga.
- 28 Domstolen har emellertid slagit fast att kunderna ska underrättas om skälet och villkoren för samt omfattningen av ändringen i god tid innan den träder i kraft. Detta så att kunderna faktiskt och fullt ut kan dra fördel av nämnda rättigheter samt fatta väl underbyggda beslut med avseende på ett eventuellt frånträdande av avtalet eller ett bestridande av prisändringar för leveranser (dom av den 23 oktober 2014, Schulz och Egbringhoff, C-359/11 och C-400/11, EU:C:2014:2317, punkt 47).
- 29 Av detta följer att de skyldigheter i fråga om öppenhet och information som föreskrivs i punkterna b och c i bilaga A till direktiv 2003/55 syftar till att, i enlighet med målet att skydda konsumenterna, säkerställa att kunden kan utöva sin rätt att säga upp avtalet eller att bestrida prisändringen för leveransen.
- 30 Bestämmelserna i punkterna b och c i bilaga A till direktiv 2003/55 skulle emellertid förlora sin ändamålsenliga verkan om gasleverantören kunde åsidosätta sina skyldigheter vad gäller öppenhet och information genom att bland annat underlåta att personligen informera sina kunder om den planerade ändringen av tariffen.
- 31 Det ska emellertid erinras om att Stadtwerke Neuwied, under de särskilda omständigheterna i målet vid den nationella domstolen, agerade i egenskap av "anvisad gasleverantör", i den mening som avses i artikel 3.3 i direktiv 2003/55, och att de successiva ändringar av taxorna som denna leverantör gjort endast syftade till att, utan vinstsyfte, övervältra de ökade kostnaderna för inköp av naturgas.
- 32 Domstolen har slagit fast att en sådan gasleverantör, inom ramen för de skyldigheter som föreskrivs i den nationella lagstiftningen, är tvungen att sluta avtal med konsumenter som har framställt en begäran härom och som har rätt till de villkor som föreskrivs i nämnda lagstiftning, varvid hänsyn ska tas till nämnda leverantörs ekonomiska intressen i den mån som denne inte kan välja med vem denne sluter avtal och inte fritt kan säga upp avtalet (dom av den 23 oktober 2014, Schulz och Egbringhoff, C-359/11 och C-400/11, EU:C:2014:2317, punkt 44).
- 33 Under dessa omständigheter finner domstolen att när gasleverantörens prisändringar endast övervältrar de ökade kostnaderna för att förvärva gas på priset för tjänsten, utan att leverantören försöker göra någon vinst, kan en ogiltigförklaring av sådana ändringar, med motiveringen att det inte har skett någon personlig underrättelse till kunderna, allvarligt äventyra gasleverantörens ekonomiska intressen.
- 34 Eftersom leverantören är skyldig att garantera kundernas försörjningstrygghet, kan giltigheten av den höjning av taxorna som svarar mot övervältringen av de ökade kostnaderna för att förvärva gas följaktligen inte vara beroende av frågan huruvida kunderna har informerats personligen. I annat fall skulle gasleverantörens ekonomiska risk kunna äventyra förverkligandet av det mål om en tryggad försörjning som avses i direktiv 2003/55 och på ett oproportionerligt sätt skada leverantörens ekonomiska intressen.
- 35 Den omständigheten att det inte har skett någon personlig underrättelse till kunderna avseende taxeändringarna utgör dock även i en sådan situation en skada för konsumentskyddet, men det ska påpekas att kunderna till en sådan leverantör när som helst kan säga upp avtalet, och att kunden, eftersom gasleveranser sker till en tariff som kunden inte har kunnat ta del av innan den trädde i kraft, måste förfoga över lämpliga rättsmedel för att denne ska kunna begära ersättning för den skada

som denne eventuellt har lidit på grund av att denne berövats sin möjlighet att, vid lämpligt tillfälle, byta leverantör, för att kunna få en förmånligare taxa. Det ankommer på den hänskjutande domstolen att pröva huruvida det förhåller sig på det sättet.

- 36 Mot bakgrund av det ovan anförda ska den första frågan besvaras enligt följande. Artikel 3.3 i direktiv 2003/55, jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, ska tolkas så, att när prisändringar, som inte personligen meddelats kunderna, görs av en anvisad gasleverantör i det enda syftet att, utan vinstsyfte, övervältra de ökade kostnaderna för inköp av naturgas, så utgör denne leverantörs iakttagande av de skyldigheter i fråga om öppenhet och information som avses i dessa bestämmelser inte ett villkor för att dessa prisändringar ska kunna anses giltiga. Detta gäller dock under förutsättning att kunderna till en sådan leverantör när som helst kan säga upp avtalet och förfogar över lämpliga rättsmedel för att de ska kunna begära ersättning för den skada som de eventuellt har lidit på grund av de inte personligen underrättats om dessa taxeändringar.

Den andra tolkningsfrågan

- 37 Med beaktande av svaret på den första tolkningsfrågan saknas skäl att besvara den andra frågan.

Rättegångskostnader

- 38 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (sjunde avdelningen) följande:

Artikel 3.3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/55/EG av den 26 juni 2003 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 98/30/EG, jämförd med punkterna b och c i bilaga A till samma direktiv, ska tolkas så, att när prisändringar, som inte personligen meddelats kunderna, görs av en anvisad gasleverantör i det enda syftet att, utan vinstsyfte, övervältra de ökade kostnaderna för inköp av naturgas, så utgör denne leverantörs iakttagande av de skyldigheter i fråga om öppenhet och information som avses i dessa bestämmelser inte ett villkor för att dessa prisändringar ska kunna anses giltiga. Detta gäller dock under förutsättning att kunderna till en sådan leverantör när som helst kan säga upp avtalet och förfogar över lämpliga rättsmedel för att de ska kunna begära ersättning för den skada som de eventuellt har lidit på grund av de inte personligen underrättats om dessa taxeändringar.

Underskrifter